

Raadsinformatiebericht

Collegevergadering: 24 juni 2025

Zaaknummer : 1320840
Team : Welzijnszaken Heemstede
Portefeuillehouder : S.A. de Wit-van der Linden
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Raadsinformatiebericht: Inkoop huishoudelijke ondersteuning (Wmo)

☒ Ter informatie/update	☐ Toezeggingen/actielijst commissie of raad
☐ Beantwoording schriftelijke vragen	☐ Overige

Met dit bericht informeren wij u over de Inkoop huishoudelijke ondersteuning (Wmo).

Vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) biedt gemeente Heemstede onder andere huishoudelijke ondersteuning om mensen te helpen langer zelfstandig thuis te wonen. De gemeenten Heemstede en Bloemendaal hebben in 2023 aanbieders gecontracteerd voor het leveren van huishoudelijke ondersteuning. Gezien de huidige marktontwikkelingen verlengt gemeente Heemstede de bestaande contracten niet. In plaats daarvan is gekozen om, in samenwerking met gemeente Bloemendaal en de IJmond-gemeenten (waar de contracten dit jaar aflopen), een nieuwe gezamenlijke inkoop uit te schrijven per 2026. Deze is inmiddels online gepubliceerd.

1. Waarom nu opnieuw inkopen noodzakelijk is

Nu opnieuw inkopen is noodzakelijk, omdat:

- op grond van de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) 'Reële tarieven' gemeenten verplicht zijn om reële tarieven te hanteren, zowel bij de start van de overeenkomst als bij verlenging ervan. Dit is ook uit rechtspraak gebleken. De huidige tarieven zijn landelijk gezien ondermaats.
- met een nieuwe inkoop een nieuwe productsamenstelling opgesteld kan worden, welke aansluit bij de meest recente jurisprudentie.
- de huidige overeenkomsten weinig mogelijkheid bieden om aanbieders te onderzoeken bij vermoedens van zorgfraude en daar consequenties aan te verbinden. Bij dergelijke vermoedens kunnen wij daarom nu nauwelijks handelen. Een nieuwe inkoop biedt de gelegenheid daar contractuele afspraken over te maken en een Bibob-toets onderdeel te maken van de toelatingseisen en contracteisen.
- de samenwerking met vijf gemeenten samen zorgt voor eenduidige afspraken voor de aanbieders. Ook biedt het gelegenheid tot samenwerking op gebied van contractmanagement met de vijf gemeenten samen.

2. Hoe kopen we in (inkooptechnisch)

Er is gekozen om de inkoopprocedure volgens de Toelatingsprocedure (voorheen Open House methode) in de markt te zetten. Met aanbieders die voldoen aan alle door ons gestelde eisen, zal een raamovereenkomst voor maximaal 6 jaar worden aangegaan (zonder afnameplicht)

Voor het vaststellen van de tarieven hebben de gemeenten zich laten adviseren door een onafhankelijk adviesbureau. Bij de tariefstelling is rekening gehouden met de verschillende kostprijselementen. Ook is er een advies gegeven over de wijze van indexatie. De huidige aanbieders zijn door middel van een uitvraag en marktconsultatie betrokken en hebben hun input geleverd op de kostprijselementen. Hiermee is recht gedaan aan de AMvB reële tarieven.

3. Hoe kopen we in (beleidsinhoudelijk)

Er is kritisch gekeken naar de inhoudelijke invulling van de huidige inkoop. Uit deze analyse blijkt dat een meer op maat gesneden inzet kan leiden tot een efficiëntere en effectievere ondersteuning. De basis voor de inzet is het normenkader huishoudelijke ondersteuning (2025), welke juridisch passend is gebleken om de inzet voor huishoudelijke ondersteuning op te baseren.

In de productsamenstelling is ten opzichte van de oude samenstelling meer rekening gehouden met wat een cliënt zelf nog kan doen, de mogelijkheid tot het bieden van een lagere frequentie (om de week) en het meer maatwerk kunnen bieden bij het doen van de was.

Net als in de huidige situatie zijn twee maatwerkproducten opgenomen, voor die situaties waar de standaardpakketten niet passend zijn (zoals bij hulp bij organisatie van het huishouden en bij vervuilde huishoudens).

4. Betrokkenheid klankbordgroep Wmo

De klankbordgroep Wmo is geïnformeerd over deze inkoop en heeft meegelezen de opbouw van de inkoop. Ook zijn zij live bijgepraat en konden zij vragen stellen. De klankbordgroep heeft enkele suggesties gedaan welke zijn overgenomen.

5. Vervolgproces:

Herzien van indicaties

Mensen die een indicatie voor huishoudelijke ondersteuning hebben blijven deze indicatie behouden. Per situatie moet worden onderzocht of iemand in aanmerking komt voor hetzelfde aantal minuten, of dat de lopende beschikking moet worden herzien en aangepast. In sommige situaties kan het betekenen dat iemand er door de nieuwe productformulering qua minuten per week op achteruit gaat. Voor anderen kan deze herziening juist betekenen dat ze meer ondersteuning graag krijgen, bijvoorbeeld omdat hun situatie inmiddels is verslechterd. In de situaties waarin iemand minder ondersteuning zal ontvangen, zal een overgangsperiode moeten worden vastgesteld. Het herzien van de beschikking is niet van toepassing op cliënten die huishoudelijke ondersteuning in de vorm van maatwerk ontvangen.

Financiële consequenties

Als gevolg van cao-ontwikkelingen, met name loonstijgingen, en de noodzaak om te voldoen aan de AMvB Reële tarieven, zullen de tarieven voor huishoudelijke ondersteuning in 2026 ten opzichte van 2025 fors stijgen.

De stijging van de tarieven brengt extra kosten met zich mee binnen de huishoudelijke ondersteuning. Mogelijk dat de stijging van de kosten lager uitvalt door de eerder genoemde keuzes en door de mogelijke effecten van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage welke mogelijk ingaat per 2027. Naar verwachting is het huidige budget voor huishoudelijke ondersteuning onvoldoende. Het extra benodigd budget wordt aangevraagd bij de begroting voor 2026.